

Міністерство освіти і науки України
Харківський соціально-економічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о.директора ХСЕФК
Ольга ГАЛКІНА
« 10 » квітня 2024 року

**ПРОГРАМА
УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

для абітурієнтів, що вступають на основі
повної загальної середньої освіти для здобуття
освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра у 2024 р.

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
загальноосвітніх дисциплін
Протокол № 8 від 05 квітня 2024 року
Голова Олена МАТВІЇВА

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка до програми індивідуальної усної співбесіди з історії України.
2. Програма індивідуальної усної співбесіди з історії України.
3. Питання для проведення індивідуальної усної співбесіди з історії України.
4. Критерії оцінювання.
5. Рекомендована література.

Пояснювальна записка до програми індивідуальної усної співбесіди з історії України

Історія України – одна з найважливіших гуманітарних наук, що дає цілісне уявлення про історичне минуле українського народу як невід’ємної частини європейської спільноти.

Програма індивідуальної усної співбесіди (далі – ІУС) розроблена з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності, які закладені в Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти та чинній навчальній програмі з історії України для закладів загальної середньої освіти. Вона містить пояснювальну записку, теми змісту навчального матеріалу, перелік основних питань, які виносяться на співбесіду. Цей перелік дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання потрібно звернути увагу при підготовці до співбесіди з історії України.

Метою ІУС з історії України є виявлення рівня сформованості ключових та історичної компетентностей абітурієнтів, визначення відповідності результатів їх навчально-пізнавальної діяльності Державному стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Співбесіда передбачає перевірку рівня сформованості в абітурієнтів насамперед історичної компетентності, до елементів якої належать:

- **хронологічна компетентність** – передбачає вміння орієнтуватися в історичному часі, розглядати суспільні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу, співвідносити історичні події, явища з періодами, орієнтуватися в науковій періодизації історії, використовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу;
- **просторова компетентність** – передбачає вміння орієнтуватися в історичному просторі, співвідносити розвиток історичних явищ і процесів з географічним положенням країн та природними умовами, користуючись картою, пояснювати причини і наслідки історичних подій, процесів вітчизняної та всесвітньої історії, основні тенденції розвитку міжнародних відносин;
- **мовленнєва компетентність** – передбачає вміння будувати висловлювання щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії, реконструювати образи минулого у словесній формі у вигляді опису, оповідання, образної характеристики, викладати історичні поняття, зв’язки і тенденції історичного розвитку застосовуючи пояснення, доведення, міркування, узагальнюючу характеристику;

- **інформаційна компетентність** – передбачає вміння працювати з джерелами історичної інформації, самостійно інтерпретувати зміст історичних джерел; критично аналізувати, порівнювати та оцінювати історичні джерела;
- **аксіологічна компетентність** – передбачає вміння формулювати оцінки і версії історичного руху й розвитку; порівнювати й оцінювати факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначати власну позицію щодо суперечливих питань історії; виявляти тенденції і напрями історичного розвитку; оцінювати різні версії й думки про минулі історичні події.

Програма ІУС охоплює шкільний курс історії України за 10-11 класи від початку ХХ століття до сучасних подій в незалежній Україні.

Завдання ІУС з історії України полягає в тому, щоб оцінити знання та вміння вступників:

- називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, обставини, учасників, результати подій, пам’ятки культури;
- локалізувати історико-географічні об’єкти та історичні факти (події, явища, процеси) на карті;
- описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам’ятки культури різних епох;
- характеризувати (визначати істотні характерні риси, складові, етапи, віхи) подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;
- встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;
- розпізнавати найвидатніші культурні пам’ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам’яток різних періодів історії України, розкривати їхнє значення в українській культурній спадщині;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;
- встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;
- давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати;
- працювати з історичними документами різного змісту, а саме: встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

Програма індивідуальної усної співбесіди з історії України

1. УКРАЇНА В ПЕРШІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на території України. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині. Бойовий шлях Українських січових стрільців (УСС).

Дати:

серпень 1914 р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України.

1914 р. – Галицька битва;

1915 р. – утворення Загальної української ради;

1916 р. – Брусилівський прорив.

Персоналії: К. Левицький.

Поняття та терміни: «світова війна», «Українські січові стрільці».

Характеризувати територіально-політичні плани та наміри ворогуючих держав щодо українських земель, еволюцію позиції українських політичних сил щодо війни, суспільно-політичне життя та соціально-економічне становище населення в роки війни, динаміку змін у свідомості різних соціальних верств українського суспільства. Визначати соціально-економічні та політичні наслідки війни для українського суспільства

2. УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

Революційні події в Україні в 1917 – на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців: Універсали Української Центральної Ради (УЦР). Політика УЦР в умовах загострення конфлікту з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки (УНР). Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.

Дати:

березень 1917 р. – утворення Української Центральної Ради;

квітень 1917 р. – Всеукраїнський Національний конгрес;

червень 1917 р. – ухвалення I Універсалу УЦР;

липень 1917 р. – ухвалення II Універсалу УЦР;

листопад 1917 р. – ухвалення III Універсалу УЦР;

січень 1918 р. – ухвалення IV Універсалу УЦР; бій під Крутами.

Персоналії: М. Грушевський, В. Винниченко.

Поняття та терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний Секретаріат», «Народний секретаріат».

Характеризувати процес утворення та еволюції Української Центральної Ради, діяльність українських партій, політичних діячів в історії періоду, основні положення I, II, III та IV Універсалів УЦР, особливості соціально-економічногостановища, взаємовідносини УЦР з Тимчасовим урядом, перебіг

та результати боротьби за владу в Києві в жовтні – листопаді 1917 р., перебіг першої війни радянської Росії з УНР. Визначати причини Української революції, її характер, місце різних політичних сил у подіях періоду; місце і роль Всеукраїнських з'їздів рад у Києві та Харкові, Ультиматуму Раднаркому в політиці більшовиків щодо усунення УЦР; причини та наслідки першої війни радянської Росії з УНР, здобутки і прорахунки УЦР в державотворчому процесі; причини ухвалення Універсалів УЦР, пояснювати, у чому їхнє історичне значення

3. УКРАЇНА В БОРОТЬБІ ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ (1918–1921 РР.)

Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу. Військова конвенція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною. Ухвалення Конституції УНР. Гетьманський переворот й утворення Української Держави. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Прихід до влади Директорії. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Перший та другий «Зимовий похід» Армії УНР. Польсько-радянська війна на території України.

Дати:

січень (лютий) 1918 р. – Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу;

29 квітня 1918 р. – державний переворот і прихід до влади П. Скоропадського;

1 листопада 1918 р. – «Листопадовий зрив» у Львові;

14 листопада 1918 р. – утворення Директорії;

листопад 1918 р. – проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР);

22 січня 1919 р. – проголошення Акта Злуки УНР та ЗУНР;

30 серпня 1919 р. – «Київська катастрофа»;

грудень 1919 – травень 1920 р. – Перший «Зимовий похід» Армії УНР;

квітень 1920 р. – укладення Варшавської угоди;

березень 1921 р. – укладення Ризького мирного договору;

листопад 1921 р. – Другий «Зимовий похід» Армії УНР.

Персоналії: П. Скоропадський, Є. Петрушевич, С. Петлюра, Н. Махно, М. Григор'єв, Х. Раковський, Ю. Тютюнник, М. Щорс.

Поняття та терміни: «Директорія», «отаманщина», «Українська Галицька армія», «УСРР», «воєнний комунізм» революції в Україні).

Характеризувати внутрішню та зовнішню політику урядів гетьмана П. Скоропадського, Директорії УНР, ЗУНР, УСРР. Визначати причини гетьманського перевороту та падіння режиму гетьмана П. Скоропадського; особливості внутрішньої та зовнішньої ситуації в УНР часів Директорії; причини та наслідки українсько-польської війни та підписання С. Петлюрою Варшавської угоди; причини поразки національно-визвольних змагань.

Пояснювати, у чому історичне значення відновлення української державності на східно- та західноукраїнських землях та об'єднання українських держав (Акт Злуки УНР та ЗУНР)

4. УКРАЇНСЬКА СРР В УМОВАХ НОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ (1921-1929 РР.)

Входження УСРР до складу СРСР. Неп в УСРР. Відбудова народного господарства. Політика «коренізації» в УСРР («українізація»).

Дати:

- 1921–1923 рр. – голод в Україні;
- 1922 р. – входження УСРР до складу СРСР;
- 1923 р. – початок політики «коренізації» в УСРР;
- 1925 р. – завершення відбудови промисловості, проголошення курсу на індустріалізацію;

Персоналії: О. Шумський, М. Скрипник, М. Волобуєв, М. Хвильовий.

Поняття та терміни: «трест», «індустріалізація», «коренізація».

Характеризувати неп та її складові, процес стабілізації економічного й соціального життя в Україні, політику більшовиків щодо релігії та церкви в Україні, політику «коренізації» та її наслідки, особливості розвитку української культури в цей період. Визначати причини та наслідки «коренізації», її вплив на українську культуру й ментальність населення УСРР, вступу УСРР в СРСР; причини та особливості впровадження непу в Україні.

5. РАДЯНСЬКА МОДЕРНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ (1929–1938 РР.)

Радянська модернізація в Україні. Масові репресії. Ідеологізація суспільного життя, культ особи. Згортання українізації.

Дати:

- 1928/1929–1932 рр. – перша п'ятирічка;
- 1928 р. – судовий процес у «Шахтинській справі»;
- 1929 р. – рік «великого перелому», початок суцільної колективізації;
- 1930 р. – судовий процес у справі «Спілки визволення України» (СВУ);
- 1932–1933 рр. – Голодомор в Україні;
- 1934 р. – перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва;
- 1937 р. – ухвалення Конституції УРСР;
- 1937–1938 рр. – «Великий терор».

Персоналії: Й. Сталін, П. Постишев, С. Косіор, Л. Каганович, О. Стаханов.

Поняття та терміни: «форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «Голодомор», «чорна дошка», «розстріляне відродження», «п'ятирічка», «ГУЛАГ», «машино-тракторна станція» (МТС), «паспортна система».

Характеризувати сутність і наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації в Україні; зміни в соціальній структурі населення, особливості суспільно-політичного життя періоду. Визначати

причини, джерела та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації, зв'язки між радянською модернізацією та зміною соціальної структури українського радянського суспільства, масовими репресіями в Україні; причини та наслідки Голодомору 1932–1933 рр.

6. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ (1921–1939 РР.)

Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Різні течії в суспільно-політичному русі, радикалізація політичного життя в 1930-х рр.

Дати:

1920 р. – підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входження Бессарабії до складу Румунії;

1923 р. – визнання країнами Антанти входження Східної Галичини до складу Польщі;

1923–1938 рр. – діяльність Комуністичної партії Західної України (КПЗУ);

1925 р. – утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО);

1929 р. – утворення Організації українських націоналістів (ОУН);

1938 р. – надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехословаччини;

15 березня 1939 р. – проголошення незалежності Карпатської України.

Персоналії: Є. Коновалець, С. Бандера, А. Мельник, А. Волошин.

Поняття та терміни: «пацифікація», «русофільство», «русинство».

Характеризувати вплив міжнародної ситуації 1920–1930-х рр. на становище західноукраїнських земель, політику урядів Польщі, Румунії, Чехословаччини в українських землях, різні течії національного руху, діяльність політичних партій західноукраїнських земель у 1930-х рр. Визначати міжнародні фактори, що спричинили розподіл українських земель між іншими державами у 1920–1930-ті рр..

7. УКРАЇНА ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939–1945 РР.)

Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Початок німецько-радянської війни. Оборона Києва, Одеси, Севастополя. Оточення і поразки Червоної армії. Встановлення нацистського окупаційного режиму. Розгортання радянського партизанського руху. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Трагедія Волині 1943 р. Операції з визволення України. Депортація кримських татар та інших народів Криму (травень 1944 р.). Завершення бойових дій на території України.

Дати:

23 серпня 1939 р. – «пакт Молотова–Ріббентропа»;

1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни;

17 вересня 1939 р. – вступ Червоної армії на територію Західної України;

листопад 1939 р. – включення Східної Галичини та Волині до складу

УРСР;

серпень 1940 р. – включення Південної та Північної Бессарабії й Північної Буковини до складу УРСР;

22 червня 1941 р. – початок німецько-радянської війни;

30 червня 1941 р. – проголошення Акта відновлення Української Держави;

1942 р. – створення Українського штабу партизанського руху (УПШР);

14 жовтня 1942 р. – створення Української повстанської армії (УПА);

грудень 1942 р. – початок звільнення України;

6 листопада 1943 р. – визволення Києва;

січень – лютий 1944 р. – Корсунь-Шевченківська наступальна операція;

вересень – жовтень 1944 р. – Карпатсько-Ужгородська наступальна операція;

28 жовтня 1944 р. – визволення всієї території України;

9 травня 1945 р. – День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні;

2 вересня 1945 р. – завершення Другої світової війни.

Персоналії: С. Тимошенко, М. Кирпонос, М. Ватутін, С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров, Я. Стецько, Т. Бульба (Боровець), Р. Шухевич, О. Теліга, О. Берест, Р. Маліновський, І. Черняхівський, К. Дерев'яно.

Поняття та терміни: «радянська», «новий порядок», «план «Ост», «Голокост», «колабораціонізм», «рух Опору», «похідні групи», «Поліська Січ», «Східний вал», «випалена земля», «депортація»

Характеризувати суть гітлерівського плану «Ост», нацистський «новий порядок» в Україні, діяльність радянського партизанського та українського визвольного рухів. Визначати наслідки радянсько-німецьких договорів 1939 р. для українських земель, політики радянської новоприєднаних до УРСР територій, причини поразок Червоної армії у 1941 р., основні результати та наслідки війни для України й українського народу, внесок українського народу в перемогу над Німеччиною та її союзниками. Вказувати мобілізаційні заходи, процес окупації України, перебіг найважливіших військових подій 1941–1945 рр., депортацію кримських татар та інших народів Криму.

8. ПОВОЄННА ВІДБУДОВА ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ В 1945 – НАПОЧАТКУ 1950-Х РР.

Зовнішньополітична діяльність УРСР. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова промисловості. Голод в Україні 1946–1947 рр. Радянська західних областей України. Боротьба ОУН та УПА.

Дати:

1945 р. – входження Закарпаття до складу УРСР;

квітень 1945 р. – Україна стає співзасновницею Організації Об'єднаних Націй;

1946–1947 рр. – голод в Україні;

квітень–липень 1947 р. – проведення польською владою операції

«Вісла».

Персоналії: Д. Мануїльський.

Поняття та терміни: «операція «Вісла», «Закерзоння».

Характеризувати зовнішньополітичну діяльність УРСР у повоєнні роки та політику влади щодо економічного, соціально-політичного, релігійного, культурного та повсякденного життя населення, хід операції «Вісла», процеси радянзації західних областей України. Визначати особливості та наслідки радянзації західних областей у повоєнні роки, причини та наслідки проведення операції «Вісла».

9. УКРАЇНА В УМОВАХ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ (1953–1964 РР.)

Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950–1960-х рр.: припинення масових репресій, реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Зміни в промисловості та сільському господарстві, соціальній сфері. Реформування управління економікою. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 – на початку 1960-х рр.

Дати:

лютий 1954 р. – входження Кримської області до складу УРСР;

1956 р. – XX з'їзд КПРС.

Персоналії: М. Хрущов, Л. Костенко, Л. Лук'яненко, Є. Сверстюк, В. Симоненко.

Поняття та терміни: «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство», «хрущовки».

Характеризувати сутність процесу лібералізації, реформи управління економікою в середині 1950–1960-х рр., сутність опозиційного руху. Визначати наслідки процесу лібералізації, економічних реформ для українського суспільства, причини та наслідки входження Кримської області до складу УРСР, причини та значення опозиційного руху.

10. УКРАЇНА В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ (1965-1985 РР.)

Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Конституція УРСР 1978 р. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Тенденції розвитку соціальної сфери. Культура та духовне життя. Русифікація. Опозиційний рух.

Дати:

1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки;

1965 р. – реформи в сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»); перша хвиля арештів дисидентів;

1972 р. – зміна політичного керівництва УРСР; масові арешти дисидентів;

1976 р. – утворення Української Гельсінської групи.

Персоналії: Л. Брежнєв, М. Руденко, В. Стус, В. Чорновіл, П. Шелест, В. Щербицький.

Поняття та терміни: «застій», «русифікація», «самвидав», «правозахисник».

Характеризувати зміни в політичному керівництві УРСР на початку 1970-х рр., ключові положення Конституції УРСР 1978 р., стан промисловості та сільського господарства, основні вимоги та напрями опозиційного руху 1960–1970-х рр., політику русифікації. Визначати прояви політико-ідеологічної кризи радянського ладу в Україні, причини активізації опозиційного руху, здобутки та проблеми розвитку соціальної сфери.

11. РОЗПАД РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ТА ВІДРОДЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Фінансове становище та рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, створення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР. Створення Автономної Республіки Крим. Ухвалення Декларації про державний суверенітет. Акт проголошення незалежності України. Проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.

Дати:

квітень 1985 р. – початок «перебудови»;

26 квітня 1986 р. – вибух на Чорнобильській АЕС;

вересень 1989 р. – створення Народного руху України за перебудову;

16 липня 1990 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України;

24 серпня 1991 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України;

1 грудня 1991 р. – проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.

Персоналії: М. Горбачов, Л. Кравчук.

Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «багатопартійність», «суверенітет», «референдум»

Характеризувати зміст та основні напрями політики «перебудови», розгортання соціального та національного рухів, падіння авторитету КПУ, формування багатопартійності, зміст Декларації про державний суверенітет України та Акта проголошення незалежності, особливості соціально-економічної ситуації в УРСР. Визначати причини та наслідки поглиблення економічної кризи, погіршення життєвого рівня населення, розпаду СРСР і його наслідки для державотворення в Україні

12. УКРАЇНА В УМОВАХ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Прийняття державної символіки, формування інституту громадянства. Ухвалення Конституції 1996 р. та змін до неї. Інтегрування України в європейське та світове співтовариство. Криза державності 2014 р. Збройна агресія Росії проти України.

Дати:

6 грудня 1991 р. – заснування Збройних Сил України;
 липень 1994 р. – обрання Л. Кучми Президентом України;
 1995 р. – обрання України членом Ради Європи (РЄ);
 28 червня 1996 р. – ухвалення Конституції України;
 жовтень–грудень 2004 р. – «Помаранчева революція».
 2008 р. – вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ);
 січень 2010 р. – обрання В. Януковича Президентом України;
 листопад 2013 – лютий 2014 рр. – «революція Гідності»;
 2014 р. – підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Персоналії: Л. Кучма, В. Ющенко, В. Янукович, П. Порошенко.

Поняття та терміни: «революція на граніті», «Помаранчева революція», «Євромайдан», «Небесна сотня», «революція Гідності», «сепаратизм», «антитерористична операція», «анексія».

Характеризувати державотворчі процеси, соціально- економічні реформи в Україні та її інтеграцію у світове співтовариство, риси економічного, соціального, політичного, національного, культурного життя, здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий гуманітарний та освітній простір. Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ІУС З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

1. Перша світова війна і політичні сили України. Формування та бойовий шлях Легіону січових стрільців в роки Першої світової війни.
2. Універсали Центральної Ради та їх історичне значення.
3. Гетьманський переворот. Внутрішня і зовнішня політика Української держави за П. Скоропадського.
4. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки, її внутрішня і зовнішня політика.
5. Директорія, її внутрішня політика і зовнішньополітичні орієнтири та причини поразки.
6. Політичний курс більшовиків в Україні у 1919-1920 рр. «Воєнний комунізм».
7. Україна в період нової економічної політики: особливості соціально-економічного, суспільно-політичного та культурного розвитку.
8. Сталінська модернізація України: соціально-економічні та суспільнополітичні наслідки.
8. Суспільно-політичне та культурне життя в Україні в 1930-х роках. Встановлення тоталітарного режиму в СРСР.
10. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.
11. Радянсько-німецький договір про ненапад і процес включення західноукраїнських земель до УРСР та їх радянізація.
12. Напад нацистської Німеччини на СРСР й оборонні бої на території України у 1941-1942 роках.
13. Окупаційний режим в Україні у 1941-1944 роках. Течії антифашистського руху опору в Україні в роки Другої світової війни та його внесок у перемогу над нацистами.
14. Відбудова народного господарства України у 1945 – на початку 1950-х років.
15. Процес десталінізації в Україні, його позитивні сторони, непослідовність та обмеженість.
16. Економічні реформи середини 1960-х років та наростання кризових явищ в економіці України. Опозиційний рух в Україні у другій половині 1960-х – першій половині 1980-х років.
17. Україна в період «перебудови» М. Горбачова (друга половина 1980-х років).
18. Ухвалення «Декларації про державний суверенітет України». Проголошення незалежності України у 1991 р. та початок державотворення.
19. Соціально-економічні реформи в Україні та етапи її інтеграції у світове співтовариство наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.
20. «Помаранчева революція» 2004 р. Суспільно-політичне, культурне та економічне життя в Україні у 2005 – 2009 рр.
21. «Революція Гідності». Російська інтервенція й окупація Криму.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Метою проведення співбесіди є перевірка розуміння вступниками закономірностей історичного розвитку України, їх здатності проаналізувати й обґрунтувати об'єктивну обумовленість явищ і процесів, їхній причинний зв'язок (детермінованість), дати їм оцінку. Відповідь повинна ґрунтуватися на принципах історизму, де явища повинні розглядатися в конкретних умовах часу і місця, та об'єктивністю, де історичний процес є об'єктивною закономірністю, що визначає процес суспільно-політичного розвитку.

При оцінюванні навчальних досягнень вступників з історії України враховується:

- рівень оволодіння історичними знаннями; знання хронологічних меж періодів, найважливіших історичних подій і процесів; визначення характерних суттєвих рис історичних явищ і подій;
- рівень умінь групування (класифікації) фактів за вказаною ознакою, розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями;
- рівень оволодіння практичними вміннями та навичками роботи з історичними джерелами; обґрунтування власного ставлення учня щодо історичної події, явища, діяча.

Матеріал повинен відповідати хронологічній послідовності.

Хід співбесіди відображається у листку співбесіди, куди вносяться поставлені питання і де відображається повнота та правильність відповідей.

Варіант завдання для співбесіди, яке отримує вступник, містить три теоретичних питання. Відповідь на кожне теоретичне питання оцінюється в 12 балів (див. Таблицю критеріїв оцінювання відповідей вступника) при умові, якщо вони є повними, змістовними та вичерпними, демонструють не лише знання вступником теоретичного матеріалу, але й вміння творчо застосовувати ці знання. Відповіді, що розкривають історичне явище або подію, але не містять повного обґрунтування та характеристики, допущені помилки при визначенні хронології, оцінюються частково.

Таблиця критеріїв оцінювання відповідей вступників

Рівні навчальних досягнень абітурієнтів	Бали	Вимоги до умінь студента
Початковий	1	Відсутнє знання основного програмного матеріалу; абітурієнт може відтворити кілька історичних термінів, явищ; обирає вірний варіант з відповіді (на рівні «так-ні»)
	2	Частково визначає хронологічну послідовність подій; розрізняє окремі історичні події та явища без

		зв'язку між ними. Немає знань більшої частини програмного матеріалу та головного фактичного матеріалу
	3	Немає розуміння ходу історичного розвитку України в цілому і окремих його етапів; відсутнє розуміння історичних закономірностей та взаємозв'язків; не володіє необхідними для виконання завдання вміннями; має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами
Середній	4	Демонструє знання основної частини програмного матеріалу, але питання розкрито неповно; відповідь свідчить про володіння окремими знаннями та вміннями; слабо орієнтується у ключових поняттях та термінах, має фрагментарні навички роботи з історичними джерелами
	5	Самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі в абітурієнта; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання; демонструє знання основних дат й в цілому орієнтується у хронології
	6	Абітурієнт демонструє загальні знання програмного матеріалу, але допускає суттєві помилки при відтворенні фактичного матеріалу, роботі з історичними картами
Достатній	7	Абітурієнт вірно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, здатен давати оцінку діяльності історичних постатей
	8	Абітурієнт має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал у стандартних та змінених нестандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події; демонструє навички роботи з історичними документами та картами
	9	Абітурієнт виконує нескладні творчі завдання, володіє методами аналізу історичних подій, явищ, процесів, при відповіді використовує історичні документи, але припускається незначних помилок
Високий	10	Абітурієнт має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, процесів; демонструє вміння критично оцінювати діяльність історичних діячів; може визначати тенденції та протиріччя історичних процесів; вирішує творчі завдання; вільно володіє

		визначеними програмою знаннями та вміннями.
	11	Абітурієнт вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях, відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; може самостійного вивчати новий матеріал
	12	Абітурієнт володіє системними знаннями, вміє їх самостійно набувати; вільно висловлює власні судження, переконливо їх аргументуючи

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно відповівши на всі питання ІУС з історії України, – 36 балів, що переводиться у 12-бальну шляхом підрахунку середнього арифметичного, або у 200-бальну систему (див. Таблицю відповідності).

Таблиця відповідності оцінювання результатів співбесіди, обрахованих за 36-бальною шкалою, значенням 200-більної шкали

Кількість балів ІУС	Значення за 200-бальною шкалою	Кількість балів ІУС	Значення за 200-бальною шкалою	Кількість балів ІУС	Значення за 200-бальною шкалою
1	<i>57</i>	13	<i>131</i>	25	<i>183</i>
2	<i>62</i>	14	<i>137</i>	26	<i>184</i>
3	<i>68</i>	15	<i>144</i>	27	<i>186</i>
4	<i>75</i>	16	<i>150</i>	28	<i>187</i>
5	<i>81</i>	17	<i>156</i>	29	<i>189</i>
6	<i>87</i>	18	<i>162</i>	30	<i>191</i>
7	<i>94</i>	19	<i>169</i>	31	<i>192</i>
8	<i>100</i>	20	<i>175</i>	32	<i>194</i>
9	<i>106</i>	21	<i>176</i>	33	<i>195</i>
10	<i>112</i>	22	<i>178</i>	34	<i>197</i>
11	<i>119</i>	23	<i>180</i>	35	<i>198</i>
12	<i>125</i>	24	<i>181</i>	36	<i>200</i>

Рекомендована література

1. Бурнейко І.О., Хлібовська Г.М., Крижановська М.Є, Наумчук О. В. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – Тернопіль: Астон, 2018. – 256 с.
2. Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – Київ: Літера ЛТД, 2018.
3. Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. – Київ: Літера ЛТД, 2019.
4. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – Харків: Ранок, 2018.
5. Даниленко В.М. Історія України (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. – Київ: Генеза, 2019.
6. Історія України: комплексне видання / Власов В., Кульчицький С., Панарін О. - Київ: Літера ЛТД, 2021. - 512 с.: іл., карти.
7. Пометун О.І. Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. – Київ: УОВЦ «Оріон», 2018.